

ALTUN

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 18. decembra 2008*

V zadevi C-337/07,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Verwaltungsgericht Stuttgart (Nemčija) z odločbo z dne 29. junija 2007, ki je prispela na Sodišče 20. julija 2007, v postopku

Ibrahim Altun

proti

Stadt Böblingen,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Rosas, predsednik senata, A. Ó Caoimh, J. N. Cunha Rodrigues (poročevalec), U. Lõhmus, sodniki, in P. Lindh, sodnica,

generalni pravobranilec: Y. Bot,
sodni tajnik: R. Grass,

* Jezik postopka: nemščina.

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za I. Altuna P. Horrig, odvetnik,
- za nemško vlado M. Lumma in J. Möller, zastopnika,
- za grško vlado G. Karipsiadis, zastopnik, in T. Papadopoulou, zastopnica,
- za Komisijo Evropskih skupnosti V. Kreuschitz in G. Rozet, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi
11. septembra 2008

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 7, prvi odstavek, Sklepa Pridružitvenega sveta št. 1/80 z dne 19. septembra 1980 o razvoju pridružitve (v nadaljevanju: Sklep št. 1/80). Pridružitveni svet je bil ustanovljen s sporazumom o pridruževanju Republike Turčije Evropski gospodarski skupnosti, ki so ga Republika Turčija na eni strani in države članice EGS ter Skupnost na drugi strani podpisale v Ankari 12. septembra 1963 in je bil v imenu Skupnosti sklenjen, odobren in potrjen s Sklepom Sveta 64/732/EGS z dne 23. decembra 1963 (UL 1964, L 217, str. 3685).
- ² Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Ibrahimom Altunom, turškim državljanom, in mestom Böblingen glede postopka izгона zadevne osebe z nemškega ozemlja.

Pravni okvir*Sklep št. 1/80*

- ³ Člen 6(1) in (2) Sklepa št. 1/80 določa:

„1. Razen v primerih, določenih s členom 7, ki ureja prost dostop do zaposlitve članov njegove družine, ima turški delavec, ki je zakonito zaposlen v državi članici:

- po enem letu, odkar je v tej državi članici zakonito zaposlen, pravico, da se mu podaljša delovno dovoljenje pri istem delodajalcu, če ima prosto delovno mesto;

- po treh letih, odkar je v tej državi članici zakonito zaposlen, in ob pogoju, da imajo delavci iz držav članic Skupnosti pri tem prednost, pravico, da pri delodajalcu, ki ga sam izbere, sprejme delovno mesto v istem poklicu, ponujeno pod običajnimi pogoji in prijavljeno pri službah za zaposlovanje v tej državi članici;

- po štirih letih, odkar je zakonito zaposlen, pravico do prostega dostopa do zaposlitve po svoji izbiri.

Letni dopusti in odsotnosti zaradi materinstva, nesreč pri delu ali kratkotrajnih bolezni se vštevajo v čas zakonite zaposlitve. Obdobja neprostovoljne brezposelnosti, ki jih v skladu s predpisi potrdijo pristojni organi, in odsotnosti zaradi dolgotrajnih bolezni, ki niso vštete v obdobja zakonite zaposlitve, ne vplivajo na pravice, pridobljene na podlagi prejšnje zaposlitve.“

4 V členu 7 Sklepa št. 1/80 je določeno:

„Družinski člani turškega delavca, zakonito zaposlenega v eni od držav članic, ki so pridobili dovoljenje, da se mu pridružijo:

- imajo – ob pogoju, da imajo državljani iz držav članic Skupnosti pri tem prednost – pravico sprejeti vsako zaposlitev, če v tej državi članici zakonito prebivajo vsaj tri leta;
- pridobijo pravico do prostega dostopa do zaposlitve, ki jo sami izberejo, če v tej državi članici zakonito prebivajo vsaj pet let.

Otroci turških delavcev, ki so v državi gostiteljici pridobili poklicno izobrazbo, lahko ne glede na trajanje bivanja v tej državi članici sprejmejo katero koli zaposlitev, če je bil vsaj eden od njihovih staršev najmanj tri leta zakonito zaposlen v zadevni državi članici.“

5 V členu 14(1) istega sklepa je določeno:

„Določbe tega dela se uporabljajo ob upoštevanju omejitev, utemeljenih z javnim redom, javno varnostjo in javnim zdravjem.“

Ženevska konvencija

- 6 Konvencija o statusu beguncev, 28. julija 1951 podpisana v Ženevi (*Recueil des traités des Nations unies*, zvezek 189, str. 150, št. 2545 (1954)), je začela veljati 22. aprila 1954. Konvencija, ki se uporablja v sporu o glavni stvari, je njena različica, ki izhaja iz Protokola o statusu beguncev, ki je bil sprejet 31. januarja 1967 v New Yorku in je začel veljati 4. oktobra 1967 (v nadaljevanju: Ženevska konvencija).

- 7 Na podlagi člena 1(A)(2) te konvencije se izraz „begunec“ uporablja za vsako osebo, ki se zaradi „utemeljenega strahu pred preganjanjem, osnovanem na rasi, veri, narodni pripadnosti, pripadnosti določeni družbeni skupini ali določenem političnem prepričanju, nahaja izven države, katere državljan je, in ne more ali zaradi takšnega strahu noče uživati varstva te države, ali osebo, ki nima državljanstva in se nahaja izven države, kjer je imela običajno prebivališče, pa se zaradi takšnih dogodkov ne more ali noče zaradi omenjenega strahu vrniti v to državo.“

- 8 V skladu s členom 5 Ženevske konvencije nobena njena določba „ne posega v katerekoli pravice ali ugodnosti, ki jih država pogodbenica podeli beguncem neodvisno od te konvencije“.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 9 Ibrahim Altun, ki je tožeča stranka v postopku v glavni stvari, je bil rojen 1. januarja 1985 in je sin Alija Altuna. Ta, prav tako turški državljan, je prispel v Nemčijo 27. marca 1996 kot prosilec za azil. Bundesamt für die Anerkennung ausländischer Flüchtlinge

(zvezni urad za priznanje tujih beguncev) mu je z odločbo z dne 19. aprila 1996 priznal ta status. Tako je Ali Altun 23. maja 1996 pridobil dovoljenje za prebivanje v Nemčiji z neomejeno veljavnostjo.

- 10 Ali Altun je večkrat spremenil prebivališče, nato pa se je 1. januarja 2000 nastanil v Böblingenu.
- 11 Poklicno dejavnost je začel opravljati julija 1999 pri podjetju za začasno zaposlovanje v Stuttgartu. Od 1. aprila 2000 je delal v podjetju za proizvodnjo živil, dokler se ni to 1. junija 2002 razglasilo za plačilno nesposobno. Ali Altun je bil tako pozvan, da se pri Arbeitsamt (Zavod za zaposlovanje) prijavi kot brezposelna oseba, njegovo delovno razmerje pa je uradno prenehalo 31. julija 2002. Med 1. junijem 2002 in 26. majem 2003 je prejemal nadomestilo za brezposelnost.
- 12 Ali Altun je junija 1999 sprožil postopek združitve družine za svojo ženo, sina in hčerke. Z vizumom, ki mu ga je izdalo pristojno predstavništvo Zvezne republike Nemčije v tujini, je Ibrahim Altun 30. novembra 1999 prispel v Nemčijo, kjer je prebival pri očetu. 9. decembra 1999 je dobil dovoljenje za prebivanje z veljavnostjo do 31. decembra 2000. To dovoljenje je bilo podaljšano do 31. decembra 2002, nato pa do 8. decembra 2003.
- 13 Ibrahim Altun se je 26. septembra 2002 pri Arbeitsamt prijavil kot brezposelna oseba. 1. septembra 2003 je začel usposabljanje, namenjeno mladim brezposelnim osebam, ki ga je 2. aprila 2004 opustil.

- 14 Ibrahimu Altunu je bila 28. aprila 2003 odvzeta prostost zaradi poskusa posilstva šestnajstletnega dekleta in odrejen pripor do 27. maja 2003. Amtsgericht Böblingen mu je 16. septembra 2003 izreklo pogojno obsodbo in določilo kazen enega leta in treh mesecev zapora.
- 15 Za ponovno podaljšanje dovoljenja za prebivanje je zaprosil 20. novembra 2003, kar pa mu je mesto Böblingen s sklepom z dne 20. aprila 2004 zavrnilo. To mu je med drugim odredilo, naj v treh mesecih po vročitvi tega sklepa zapusti ozemlje Zvezne republike Nemčije, z opozorilom, da bo izgnan v Turčijo, če te odredbe ne bo izvršil.
- 16 Mesto Böblingen je navedlo, da je dejanje, ki ga je storil Ibrahim Altun, hudo kaznivo dejanje, ki v nacionalnem pravu pomeni razlog za zavrnitev prošnje za podaljšanje dovoljenja za prebivanje. Poleg tega naj ne bi mogel uveljavljati pravic iz člena 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80.
- 17 Ker je bil tudi ugovor, ki ga je tožeča stranka v postopku v glavni stvari vložila zoper navedeni sklep o zavrnitvi, zavrnen, je vložila tožbo pri Verwaltungsgericht Stuttgart, pri čemer je zatrjevala, da bi se morala njena pravica do prebivanja presoјati ne le glede na nacionalno pravo, ampak tudi glede na člen 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80.
- 18 Ob upoštevanju, da je v teh okoliščinah rešitev spora odvisna od razlage prava Skupnosti, je Verwaltungsgericht Stuttgart prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali se za pridobitev pravic iz člena 7, [prvi odstavek], Sklepa [...] št. 1/80 zahteva, da ‚prvotni upravičenec‘, pri katerem ima družinski član v obdobju treh let zakonito prebivališče, med tem celotnim obdobjem izpolnjuje pogoje iz člena 7, [prvi odstavek], Sklepa št. 1/80 [...]?
2. Ali za to, da bi družinski član pridobil pravice iz člena 7, [prvi odstavek], Sklepa [...] št. 1/80, zadošča, da je bil ‚prvotni upravičenec‘ v tem obdobju dve leti in šest mesecev zaposlen pri različnih delodajalcih in nato šest mesecev neprostovoljno brezposeln, pri čemer je to ostal tudi kasneje, za daljše obdobje?
3. Ali se lahko na člen 7, [prvi odstavek], Sklepa [...] št. 1/80 sklicuje oseba, ki je dobila dovoljenje za prebivanje kot družinski član turškega državljana, katerega pravica do prebivanja in s tem njegov dostop do zakonitega trga dela države članice temelji samo na podelitvi političnega azila zaradi političnega preganjanja v Turčiji?
4. Če je odgovor na tretje vprašanje pritrdilen, ali se lahko družinski član sklicuje na člen 7, odstavek 1, Sklepa [...] št. 1/80 tudi takrat, kadar podelitev političnega azila in na tem temelječa pravica do prebivanja ter dostop do zakonitega trga dela ‚prvotnega upravičenca‘ (v obravnavani zadevi očeta) temelji na neresničnih podatkih?
5. Če je odgovor na četrto vprašanje nikalen, ali je treba v takem primeru, preden se družinskim članom zavrne pravice iz člena 7, prvi odstavek, Sklepa [...] št. 1/80,

„prvotnemu upravičencu“ (v obravnavani zadevi očetu) prej uradno odvzeti oziroma preklicati pravice?“

Vprašanje za predhodno odločanje

Prvo in drugo vprašanje

19 Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali otrok turškega delavca lahko uveljavlja pravice iz člena 7, prvi odstavek, prva alineja, Sklepa št. 1/80, če je bil v obdobju treh let skupnega bivanja pri tem delavcu ta dve leti in pol zaposlen, nato pa je bil šest mesecev brezposeln.

20 V skladu z ustaljeno sodno prakso ima člen 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80 neposredni učinek v državah članicah, tako da se lahko turški državljani, ki izpolnjujejo pogoje te določbe, sklicujejo neposredno na pravice, ki jim jih ta podeljuje (sodbi z dne 17. aprila 1997 v zadevi Kadiman, C-351/95, Recueil, str. I-2133, točka 28, in z dne 18. julija 2007 v zadevi Derin, C-325/05, ZOdl., str. I-6495, točka 47).

21 Sodišče je prav tako odločilo, da pravice, povezane z zaposlitvijo, ki jih ima na podlagi člena 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80, otrok turškega delavca v zadevni državi članici,

nujno pomenijo, da ima zadevna oseba tudi ustrezno pravico do prebivanja, saj bi sicer pravica do dostopa do trga dela in dejanske zaposlitve izgubila ves učinek (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Derin, točka 47).

22 Kot izhaja iz samega besedila člena 7, prvi odstavek, prva alineja, Sklepa št. 1/80, je pravica otroka turškega delavca, da sprejme katero koli zaposlitev v državi članici gostiteljici, odvisna od dveh pogojev, na podlagi katerih mora biti ta delavec vključen na zakoniti trg dela te države, otrok pa mora v njej zakonito prebivati najmanj tri leta. Pojasniti je treba, da se prvi pogoj ne nanaša na pojem „zakonito zaposlen“ iz člena 6(1) Sklepa št. 1/80, ampak se navezuje le na pojem „vključenost na zakoniti trg dela“.

23 Glede vključenosti turškega delavca na zakoniti trg dela je Sodišče v okviru razlage člena 6(1) Sklepa št. 1/80 presodilo, da ta pojem označuje vse delavce, ki so upoštevali zakone in druge predpise države članice gostiteljice in ki imajo torej pravico opravljati poklicno dejavnost na njenem ozemlju (sodbi z dne 26. novembra 1998 v zadevi Birden, C-1/97, Recueil, str. I-7747, točka 51, in z dne 24. januarja 2008 v zadevi Payir in drugi, C-294/06, ZOdl., str. I-203, točka 29).

24 Poleg tega je turški delavec kljub začasni prekinitvi delovnega razmerja še naprej vključen na zakoniti trg dela države članice gostiteljice v smislu člena 6(1) Sklepa št. 1/80 v času, ki je razumno potreben, da si poišče drugo zaposlitev, in to ne glede na vzrok njegove odsotnosti na trgu dela, če je ta odsotnost začasna (sodba z dne 7. julija 2005 v zadevi Dogan, C-383/03, ZOdl., str. I-6237, točki 19 in 20).

- 25 Turški delavec ni izključen z zakonitega trga dela, razen če objektivno nima več nobene možnosti, da se vključi nazaj na trg dela ali je prekoračil razumni rok, da si po začasnem obdobju brezposelnosti najde novo zaposlitev (glej v tem smislu sodbi z dne 10. februarja 2000 v zadevi Nazli, C-340/97, Recueil, str. I-957, točka 44, in zgoraj navedeno Dogan, točka 23).
- 26 Neprostovoljna brezposelnost, ki je prizadela Alija Altuna, potem ko se je podjetje, v katerem je delal, razglasilo za plačilno nesposobno, mu sama po sebi ne more preprečiti, da bi bil še naprej vključen na zakoniti trg dela države članice gostiteljice.
- 27 Ugotovitve iz točk od 23 do 25 obravnavane sodbe v zvezi s pojmom vključenosti na zakoniti trg dela v smislu člena 6(1) Sklepa št. 1/80 je mogoče povzeti za razlago člena 7, prvi odstavek, tega sklepa.
- 28 Če bi se razlaga navedenega pojma razlikovala glede na to, ali se ta obravnava v okviru člena 6 Sklepa št. 1/80 ali v okviru člena 7 tega sklepa, bi bila lahko ogrožena skladnost sistema, ki ga je vzpostavil Pridružitveni svet za postopno utrditev položaja turških delavcev v državi članici gostiteljici.
- 29 Opozoriti je treba, da se na podlagi Sklepa št. 1/80 spodbuja postopno vključevanje turških državljanov, ki izpolnjujejo predvidene pogoje ene izmed določb tega sklepa, v državo gostiteljico, s čimer pridobijo pravice, ki jim jih ta sklep podeljuje (zgoraj navedena sodba Derin, točka 53).

- 30 V zvezi s pogojem prebivališča mora družinski član turškega delavca v skladu s členom 7, prvi odstavek, prva alineja, Sklepa št. 1/80 neprekinjeno prebivati pri njem vsaj tri leta.
- 31 V skladu z ustaljeno sodno prakso se namreč v zvezi s tem zahteva, da se združitev družine, zaradi katere je bil upravičen vstop družinskega člana turškega delavca na ozemlje države članice gostiteljice, v določenem času izraža z dejanskim sobivanjem v gospodinski skupnosti s tem delavcem in da to sobivanje traja toliko časa, dokler zadevna oseba sama ne izpolnjuje pogojev za vstop na trg dela v tej državi (glej sodbo z dne 16. marca 2000 v zadevi Ergat, C-329/97, Recueil, str. I-1487, točka 36, in zgoraj navedeno sodbo Derin, točka 51).
- 32 Iz tega izhaja, da mora biti v vsem tem času, ki je potreben, da družinski član pridobi pravico do vstopa na trg dela države članice gostiteljice, delavec, s katerim živi, vključen na zakoniti trg dela te države.
- 33 Oba pogoja, na katera smo opozorili v točki 22 te sodbe, morata biti istočasno izpolnjena.
- 34 Ta razlaga člena 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80 izhaja iz besedila in ciljev te določbe ter iz sodne prakse Sodišča.

- 35 Sodišče je namreč pojasnilo, da družinski član lahko uveljavlja pravice iz člena 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80 po preteku obdobja, v katerem je prebival pri turškem delavcu, ki je vključen na zakoniti trg dela v državi članici gostiteljici, tudi če po tem obdobju navedeni delavec v tej državi članici ni več zaposlen (sodba z dne 11. novembra 2004 v zadevi Cetinkaya, C-467/02, ZOdl., str. I-10895, točka 32).
- 36 Okoliščina, da delavec ne izpolnjuje več pogoja za pridobitev pravice do dostopa na trg dela v državi članici gostiteljici, potem ko je njegov družinski član sam dobil to pravico, torej ne more sprožiti dvoma o tej pravici.
- 37 Ugotoviti je treba, da mora biti v skladu s členom 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80 za pridobitev pravice družinskega člana turškega delavca do dostopa na trg dela v državi članici gostiteljici izpolnjen pogoj vključenosti tega na zakoniti trg dela v obdobju najmanj treh let skupnega prebivanja.
- 38 Predložitveno sodišče trdi, da je tožeča stranka v postopku v glavni stvari živela skupaj z očetom več kot tri leta, in sicer od 30. novembra 1999, datuma njegovega prihoda v Nemčijo, do 20. aprila 2004, datuma, ko je bila sprejeta odločba, s katero ji je bilo zavrnjeno podaljšanje dovoljenja za prebivanje. Nacionalno sodišče poleg tega navaja, da je Ali Altun v obdobju do 20. aprila 2004 dve leti in pol opravljal poklicno dejavnost, sicer pa je bil od junija 2002 neprostovoljno brezposeln.

39 Zato so pogoji iz člena 7, prvi odstavek, prva alineja, Sklepa št. 1/80 glede vključenosti turškega delavca na zakoniti trg dela države članice gostiteljice in obdobja zakonitega bivanja družinskega člana v tej državi članici v tem primeru izpolnjeni.

40 Glede na zgoraj navedene ugotovitve je treba na prvo in drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 7, prvi odstavek, prva alineja, Sklepa št. 1/80 razlagati tako, da otrok turškega delavca lahko uveljavlja pravice iz te določbe, če je v obdobju treh let sobivanja s tem delavcem ta opravljal poklicno dejavnost dve leti in pol, nato pa je bil šest mesecev brezposeln.

Tretje vprašanje

41 Predložitveno sodišče s tem vprašanjem v bistvu sprašuje, ali dejstvo, da je turški delavec pridobil pravico do prebivanja v državi članici in s tem pravico do dostopa na trg dela te države kot politični begunec, njegovemu družinskemu članu preprečuje uveljavljanje pravice iz člena 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80.

42 V skladu z ustaljeno sodno prakso izvrševanje pravic, ki za turške državljane izhajajo iz Sklepa št. 1/80, ni odvisno od nikakršnega pogoja, ki bi se nanašal na razlog, zaradi katerega je bila pravica do vstopa v državo članico gostiteljico prvotno dodeljena (glej v tem smislu v okviru člena 6 Sklepa št. 1/80 sodbo z dne 16. decembra 1992, Kus,

C-237/91, Recueil, str. I-6781, točki 21 in 22, in zgoraj navedeno sodbo Payir in drugi, točka 40; ter v okviru člena 7 tega sklepa sodbo z dne 5. oktobra 1994 v zadevi Eroglu, C-355/93, Recueil, str. I-5113, točka 22).

- ⁴³ Tako na podlagi člena 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80 priznanje pravice do dostopa na trg dela države članice gostiteljice in s tem pravice do prebivanja družinskih članov turškega delavca v tej državi ni odvisno od okoliščin, v katerih je ta pridobil pravico do vstopa in prebivanja v tej državi.
- ⁴⁴ Predložitveno sodišče meni, da so begunci že dovolj zaščiteni s pravicami, ki so jim dodeljene z Ženevsko konvencijo, in jih ni treba vključiti na področje uporabe pridružitvenega sporazuma, sklenjenega z njihovo državo izvora. Taka „dvojna korist“ naj ne bi bila primerna.
- ⁴⁵ V zvezi s tem je treba poudariti, da je v členu 5 Ženevske konvencije določeno, da nobena njena določba ne posega v katere koli pravice ali ugodnosti, ki so podeljene beguncem neodvisno od nje.
- ⁴⁶ Vendar so na podlagi Sklepa št. 1/80 družinskim članom turškega delavca podeljene pravice, na katere se ni mogoče sklicevati na podlagi Ženevske konvencije.
- ⁴⁷ Namreč, medtem ko je v členu 7 Sklepa št. 1/80 določena pravica družinskih članov turškega delavca, da sprejmejo zaposlitev v državi članici gostiteljici, ko so izpolnjeni

določeni pogoji, ki se nanašajo zlasti na trajanje njihovega prebivanja v tej državi, družinskim članom političnega begunca na podlagi Ženevske konvencije ni podeljena nobena taka pravica.

48 Sklep št. 1/80 sicer ne posega v pristojnost držav članic, da uredijo tako vstop turških državljanov na svoje ozemlje kot pogoje njihove prve zaposlitve (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Payir in drugi, točka 36).

49 Vendar bi zavrnitev uporabe Sklepa št. 1/80 zaradi statusa političnega begunca, ki ga je dobil Ali Altun ob izdaji dovoljenja za vstop in prebivanje v Nemčiji, postavila pod vprašaj pravice, ki jih imajo on sam in njegovi družinski člani na podlagi tega sklepa.

50 Zato je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da dejstvo, da je turški delavec pridobil pravico do prebivanja v državi članici in s tem pravico do dostopa na trg dela te države kot politični begunec, ni razlog, da njegov družinski član ne bi mogel uveljavljati pravice iz člena 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80.

Četrto in peto vprašanje

51 Predložitveno sodišče s četrnim in petim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali – in če okoliščine primera to zahtevajo, pod katerimi pogoji – je mogoče izpodbijati pravice, ki jih ima družinski član turškega delavca na podlagi člena 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80, če je ta delavec dobil status političnega begunca na podlagi neresničnih podatkov.

- 52 Predložitveno sodišče navaja, da dvom glede tega izhaja iz dejstva, da naj bi bilo mogoče na podlagi številnih indicev ugotoviti, da navedbe Alija Altuna v prošnji za pridobitev azila niso resnične.
- 53 V skladu s sodno prakso Sodišča zakonitost zaposlitve turškega državljana v državi članici gostiteljici predpostavlja stabilen in varen položaj na trgu dela navedene države članice in na podlagi tega vključuje nesporno pravico do prebivanja (sodbi z dne 20. septembra 1990 v zadevi Sevince, C-192/89, Recueil, str. I-3461, točka 30, in z dne 26. oktobra 2006 v zadevi Güzeli, C-4/05, ZOdl., str. I-10279, točka 38).
- 54 Sodišče je v tem okviru presodilo, da obdobja, v katerih je turški državljan zaposlen na podlagi dovoljenja za prebivanje, izdanega kot posledica goljufivega ravnanja, ki je privedlo do obsodbe, ne temeljijo na stabilnih razmerah in take zaposlitve ni mogoče upoštevati kot varne glede na dejstvo, da obravnavana oseba v omenjenih obdobjih ni bila zakonsko upravičena do dovoljenja za prebivanje (glej zlasti sodbi z dne 5. junija 1997 v zadevi Kol, C-285/95, Recueil, str. I-3069, točka 27, in z dne 11. maja 2000 v zadevi Savas, C-37/98, Recueil, str. I-2927, točka 61).
- 55 Zaposlitev turškega državljana na podlagi dovoljenja za prebivanje, izdanega na podlagi goljufivega ravnanja, ki je pripeljalo do obsodbe, ne more biti podlaga za nastanek pravic v njegovo korist ali utemeljitev njegovih legitimnih pričakovanj (zgoraj navedena sodba Kol, točka 28).
- 56 Poleg tega ima lahko tako goljufivo ravnanje tega delavca ob upoštevanju povezave med pravicami, ki jih ima turški delavec na podlagi Sklepa št. 1/80, in pravicami, na katere se

lahko na podlagi člena 7 tega sklepa sklicujejo njegovi družinski člani, ki so dobili dovoljenje, da se mu pridružijo, pravne učinke za pravni položaj njegovih družinskih članov.

57 Te posledice pa je treba presoјati glede na datum, ko so nacionalni organi države članice gostiteljice sprejeli odločbo o odvzemu dovoljenja za prebivanje navedenemu delavcu.

58 Če so na datum, ko je bilo turškemu državljanu odvzeto dovoljenje za prebivanje, pravice njegovih družinskih članov še v nastajanju, ker pogoj, ki se nanaša na obdobje dejanskega sobivanja z delavcem, določen v členu 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80, še ni izpolnjen, imajo države članice pravico, da zaradi goljufivega ravnanja tega delavca sprejmejo določene ukrepe v zvezi z njegovimi družinskimi člani.

59 Vendar, ko ti dobijo lastno pravico do dostopa na trg dela v državi članici gostiteljici in s tem pravico do prebivanja v njej, teh pravic ni več mogoče izpodbijati zaradi nepravilnosti, ki so v preteklosti vplivale na pravico do prebivanja navedenega delavca.

60 Vsaka drugačna rešitev bi bila v nasprotju z načelom pravne varnosti, v skladu s katerim se, kot izhaja iz ustaljene sodne prakse, zahteva zlasti, da so pravna pravila jasna in natančna ter da so njihovi učinki predvidljivi, predvsem če imajo lahko neugodne posledice za posameznike (glej v tem smislu sodbi z dne 13. februarja 1996 v zadevi Van Es Douane Agenten, C-143/93, Recueil, str. I-431, točka 27, in z dne 18. novembra 2008 v zadevi Förster, C-158/07, ZOdl., str. I-8507, točka 67).

- 61 Pravica do dostopa na trg dela, ki jo imajo družinski člani turškega delavca na podlagi člena 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80, bi bila poleg tega brez pomena, če bi pristojni nacionalni organi imeli možnost pogojevati ali omejevati izvajanje natančno določene pravice, ki jo turškim migrantom daje navedeni sklep (zgoraj navedena sodba Ergat, točka 41, in sodba z dne 25. septembra 2008 v zadevi Er, C-453/07, ZOdl., str. I-7299, točka 27).
- 62 Omejitve pravic, ki so na podlagi člena 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80 priznane družinskim članom turškega delavca, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v tem odstavku, so lahko le dveh vrst, in sicer da prisotnost turškega migranta na ozemlju države članice gostiteljice zaradi njegovega osebnega vedenja pomeni dejansko in resno nevarnost za javni red, javno varnost ali javno zdravje v smislu člena 14(1) istega sklepa ali da je ta zapustil ozemlje te države za daljše obdobje brez upravičenih razlogov (glej zlasti zgoraj navedeni sodbi Cetinkaya, točki 36 in 38, in Er, točka 30).
- 63 Veljavnost omejitev, izčrpno navedenih v zgornji točki, bi bila dvomljiva, če bi nacionalni organi lahko pogojevali, omejevali ali odvzeli pravice, ki so jih pridobili družinski člani delavca migranta, na podlagi ponovne preučitve ali presoje okoliščin dodelitve pravice do vstopa in prebivanja temu delavcu.
- 64 Tako je treba na četrto in peto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80 razlagati tako, da če je turški delavec pridobil status političnega begunca na podlagi neresničnih podatkov, pravic, ki jih ima njegov družinski član na podlagi te določbe, ni mogoče izpodbijati, če ta na dan odvzema dovoljenja za prebivanje, izdanega delavcu, izpolnjuje pogoje iz navedene določbe.

Stroški

- 65 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. Člen 7, prvi odstavek, prva alineja, Sklepa št. 1/80 z dne 19. septembra 1980 o razvoju pridružitve, ki ga je sprejel Pridružitveni svet, ustanovljen s sporazumom o pridruževanju Turčije Evropski gospodarski skupnosti, je treba razlagati tako, da otrok turškega delavca lahko uveljavlja pravice iz te določbe, če je v obdobju treh let sobivanja s tem delavcem ta opravljal poklicno dejavnost dve leti in pol, nato pa je bil šest mesecev brezposeln.
2. Dejstvo, da je turški delavec pridobil pravico do prebivanja v državi članici in s tem pravico do dostopa na trg dela te države kot politični begunec, ni razlog, da njegov družinski član ne bi mogel uveljavljati pravice iz člena 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80.

3. Člen 7, prvi odstavek, Sklepa št. 1/80 je treba razlagati tako, da če je turški delavec pridobil status političnega begunca na podlagi neresničnih podatkov, pravic, ki jih ima njegov družinski član na podlagi te določbe, ni mogoče izpodbijati, če ta na dan odvzema dovoljenja za prebivanje, izdanega delavcu, izpolnjuje pogoje iz navedene določbe.

Podpisi